

Zpráva o šetření

**ve věci řízení o určení právního vztahu, řízení o odstranění stavby „oplocení“,
posuzování žádosti o náhradu nemajetkové újmy způsobené nesprávným
úředním postupem a povolení užívání stavby
„XXXXXX – úprava NN u přejezdu“**

A - Předmět šetření

Dne 2. 6. 2014 se na veřejnou ochránkyni práv obrátila A. B., bytem xxxxxxxxxx (dále jen „stěžovatelka“), která upozornila na pochybení Městského úřadu Jindřichův Hradec, odboru výstavby a územního plánování (dále také jen „stavební úřad“), jichž se měl dopustit při vydání územního rozhodnutí a souhlasu s ohlášením stavby garáže na pozemku p. č. X/Y v k. ú. W. Stejnému úřadu byla v doplnění podnětu vytknuta také pochybení, kterých se měl dopustit v průběhu řízení o určení právního vztahu podle ustanovení § 142 správního řádu¹ a při rozhodování o předběžném opatření; v této věci opakovaně vystupoval v pozici nadřízeného správního orgánu Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor regionálního rozvoje, územního plánování, stavebního řádu a investic (dále také jen „krajský úřad“). Stejně postavení zaujímají oba správní orgány v řízení o odstranění stavby, jehož předmětem je oplocení ve spoluvlastnictví stěžovatelky, nacházející se mezi jejím pozemkem p. č. X/Z a pozemkem p. č. X/Y (oba v k. ú. W). Toto řízení má být zatíženo nepřiměřenou délkou vyplývající, mimo jiné, i z opakovaného rušení nezákonných prvostupňových rozhodnutí. S tímto a dalším nesprávným úředním postupem pak souvisela žádost stěžovatelky o náhradu nemajetkové újmy, kterou Ministerstvo pro místní rozvoj (dále také jen „ministerstvo“) nevyřídilo v šestiměsíční lhůtě dané zákonem č. 82/1998 Sb.²

Vyřízení podnětu jsem se na základě pověření veřejné ochránkyně práv Mgr. Anny Šabatové, Ph.D., ujal já, neboť ochránkyně využila možnosti, dané jí ustanovením § 2 odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv³, a delegovala na mě některé oblasti své činnosti, mezi které patří i oblast stavebního práva. Té se podnět buď přímo týká, nebo s ní alespoň většinově souvisí.

Po posouzení podnětu z hlediska věcné příslušnosti bylo v této věci zahájeno šetření, a to proti všem zúčastněným správním orgánům, tedy Ministerstvu pro místní rozvoj, Krajskému úřadu Jihočeského kraje a Městskému úřadu Jindřichův Hradec. Jak vyplývá již z výše uvedeného shrnutí, hlavní posuzované otázky jsou:

¹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Všechny zde uvedené právní předpisy jsou veřejně dostupné na internetových stránkách Portálu veřejné správy na adrese www.portal.gov.cz.

² Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

³ Zákon č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

- **obě řízení o určení právních vztahů** – práva umístění a provedení stavby – která měla vzniknout v souvislosti se stavbou garáže u domu č. p. V., nacházející se na pozemku p. č. X/Y v k. ú. W; s touto otázkou souvisí také **vydání územního rozhodnutí a souhlasu s ohlášením stavby**, na jejichž základě byla garáž umístěna a je nyní prováděna,
- **řízení o odstranění stavby oplocení na pozemku p. č. X/Z v k. ú. W,**
- **opožděné vyrozumění o posouzení žádosti, kterou se stěžovatelka domáhala náhrady nemajetkové újmy způsobené jí nesprávným úředním postupem,**
- v průběhu šetření jsem se pak rozhodl zabývat i **jednáním stavebního úřadu, které souviselo se stavbou „Jindřiš – výstavba TS**, pravomocným rozhodnutím nařízenou k odstranění, a stavbou „XXXXXX – úprava NN u přejezdu“. Ta byla umístěna územním rozhodnutím ze dne 29. 10. 2013, č. j. VÚP/52961/13/Šp, a povolena k užívání kolaudačním souhlasem ze dne 27. 3. 2014, č. j. VÚP/15540/14/Šp. Pro úplnost dodávám, že účastenství stěžovatelky v územním řízení, které předcházelo umístění uvedené stavby, je předmětem mého šetření vedeného pod sp. zn. 2335/2014/VOP/MST.

B - Skutková zjištění

V této části zrekapituluji nejdůležitější skutkové okolnosti, které vyšly najevo z podkladů zaslaných stěžovatelkou a správními orgány a ze skutečností zjištěných při místním šetření, které provedli právníci Kanceláře veřejného ochránce práv v Jindřichově Hradci dne 13. 10. 2014.

B.1 Řízení o určení právního vztahu

Všem níže uvedeným úkonům v řízeních o žádostech stěžovatelky předcházela postup související s umístěním a povolením stavby garáže u domu č. p. V., nacházející se na pozemku p. č. X/Y v k. ú. W. V rámci něj bylo dne 17. 6. 2011, pod č. j. VÚP/34097/11/Ze, vydáno územní rozhodnutí a dne 20. 12. 2012, pod č. j. VÚP/55628/12/Ze, také souhlas s ohlášením stavby; územní rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 7. 2011. Následně sice bylo v přezkumném řízení zrušeno krajským úřadem, jeho rozhodnutí ze dne 29. 2. 2012, č. j. OREG/4600/2012/mouckova, však neobstálo v odvolacím přezkumu a bylo rovněž zrušeno rozhodnutím ministerstva ze dne 3. 7. 2012, č. j. 15954/2012-83/934.

Dne 16. 8. 2013 byla stavebnímu úřadu doručena žádost, kterou se stěžovatelka spolu s panem C. D. domáhala vydání rozhodnutí podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu, a sice určení, zda manželům E. a F. G. vzniklo na základě souhlasu s ohlášením ze dne 20. 12. 2012, č. j. VÚP/55628/12/Ze, právo provést stavbu garáže u domu č. p. V. Další žádostí ze dne 19. 8. 2013 se stejní žadatelé domáhali určení, zda na základě územního rozhodnutí ze dne 17. 6. 2011, č. j. VÚP/34097/11/Ze, manželům G. vzniklo právo tuto garáž umístit. V obou případech bylo žádáno i o nařízení předběžného opatření podle ustanovení § 61 správního řádu, které mělo spočívat v uložení zákazu pokračovat v probíhající výstavbě. Poté, co byla jeho první dvě rozhodnutí ve věci samé zrušena, stavební úřad po novém projednání obě žádosti o vydání deklaratorního rozhodnutí zamítl, a sice rozhodnutím ze dne 31. 3. 2014, č. j. VÚP/15923/14/Ze, kterým rozhodl

v řízení o určení práva umístění stavby, a rozhodnutím ze dne 23. 5. 2014, č. j. VÚP/25328/2014/OREG, vydaném v řízení o určení práva provedení stavby. Obě rozhodnutí byla krajským úřadem posouzena jako zákonná a po provedeném odvolacím přezkumu byla potvrzena jeho rozhodnutím ze dne 26. 5. 2014, č. j. KUJCK 30724/2014/OREG, a ze dne 8. 10. 2014, č. j. KUJCK 59099/2014/OREG. Obě řízení o určení právního vztahu jsou tak k dnešnímu dni již ukončená.

Usnesení, kterým bylo rozhodnuto o nenařizení předběžného opatření, zrušil postupem podle ustanovení § 87 správního řádu stavební úřad sám, a to rozhodnutím ze dne 10. 2. 2014, č. j. VÚP/7200/14/Ze. Tentýž správní orgán pak rozhodnutím ze dne 11. 3. 2014, č. j. VÚP/12346/14/ZE, žádostem o nařízení předběžného opatření nevyhověl. Tento postup byl shledán krajským úřadem v jeho rozhodnutí ze dne 2. 6. 2014, č. j. KUJCK 31960/2014/OREG, jako správný.

Procesy související s rozhodováním o žádostech, kterými se stěžovatelka domáhala vydání rozhodnutí o určení právního vztahu a nařízení předběžného opatření, již byla jednou předmětem mého šetření, které jsem vedl pod sp. zn. 6699/2013/VOP/MST. Poté, co stavební úřad napravil svá pochybení spočívající v nečinnosti a nesprávné formě rozhodnutí o předběžném opatření, jsem svou účast ve věci ukončil.

B.2 Řízení o odstranění stavby oplocení

Předchozí průběh tohoto řízení je podrobně popsán v odůvodnění rozhodnutí ze dne 7. 8. 2014, č. j. KUJCK 45325/2014/OREG, kterým krajský úřad zrušil rozhodnutí stavebního úřadu a vrátil mu věc k novému projednání. Z něj mohu ve stručnosti zrekapitulovat, že řízení o odstranění stavby „oplocení části pozemku p. č. X/Z sousedící s pozemkem p. č. X/Y“ (oba pozemky se nacházejí v k. ú. W) bylo zahájeno opatřením stavebního úřadu ze dne 22. 11. 2011, č. j. VÚP/62632/11/Ze. V jeho průběhu byla vydána rozhodnutí ze dne 9. 1. 2012, č. j. VÚP/772/12/Ze, ze dne 25. 10. 2012, č. j. VÚP/46045/12/Ze, a ze dne 2. 4. 2014, č. j. VÚP/16217/14/Ze, kterými stavební úřad nařídil odstranění stavby. Všechna však byla zrušena v odvolacím přezkumu krajským úřadem, naposledy se tak stalo právě jeho výše uvedeným rozhodnutím. V tuto chvíli je tak o oplocení stěžovatelky znovu rozhodováno v řízení o odstranění stavby před stavebním úřadem jako správním orgánem prvního stupně.

B.3 Posuzování žádosti o náhradu nemajetkové újmy

Ministerstvu byla dne 24. 3. 2014 doručena žádost, kterou se stěžovatelka domáhala náhrady nemajetkové újmy způsobené jí nesprávným úředním postupem stavebního a krajského úřadu ve větším počtu správních řízení. Jak mi ministerstvo dopisem ze dne 20. 10. 2014 sdělilo, vzhledem k rozsáhlosti předmětné žádosti s ohledem na její doplnění doručené dne 13. 8. 2014 a z personálních důvodů nebyla žádost dosud vyřízena, avšak ministerstvo předpokládá, že o výsledku posouzení bude stěžovatelka písemně uvědomena v průběhu listopadu. Ministerstvo doložilo, že dopisem ze dne 14. 10. 2014, č. j. MMR-12482/2014-83/2754, o této skutečnosti stěžovatelku vyrozumělo s poučením, že v případě neuspokojení svého nároku se může náhrady škody domáhat u soudu.

Telefonickým dotazem jsem si vyžádal potvrzení, že dopis obsahující posouzení žádosti byl stěžovatelce doručen dne 11. 11. 2014.

B.4 Výstavba elektrického vedení v k. ú. T

Stavební úřad rozhodnutím ze dne 18. 8. 2011, č. j. VÚP/44666/11/Šp, umístil a povolil stavbu „Jindřiš – výstavba TS“. Ačkoliv tímto rozhodnutím nebylo povoleno umístit stavbu na pozemek p. č. S/Z v k. ú. T, který se nachází ve vlastnictví stěžovatelky, stavebník postavil kabelové vedení a rozpojovací skříň i zde. Tento nedostatek se pokusil stavební úřad odstranit tím, že vydal opravné rozhodnutí, kterým do výroku předchozího rozhodnutí doplnil i parcelní číslo uvedeného pozemku. Obě rozhodnutí byla následně zrušena krajským úřadem. Proto stavební úřad zahájil dne 15. 3. 2013 řízení o odstranění stavby, které bylo ukončeno rozhodnutím ze dne 22. 8. 2013, č. j. VÚP/33886/13/Šp. Jím bylo nařízeno odstranit stavbu „Jindřiš – výstavba TS“ z pozemků p. č. S/X, S/Y, S/Z a U/X v k. ú. T a z pozemku p. č. R v k. ú. W, a to nejpozději do 31. 5. 2014. Po tomto datu byl stavebnímu úřadu dne 5. 6. 2014 doručen dopis společnosti E. ON Česká republika, s. r. o., podle kterého byla vymezená zařízení odstraněna s výjimkou 20 m celoplastové chráničky, která nemohla být pro zásah jednoho ze spoluvlastníků pozemku vyzvednuta.

Dne 29. 10. 2013 vydal stavební úřad pod č. j. VÚP/52961/13/Šp územní rozhodnutí, kterým na pozemcích p. č. S/W, S/Y, S/Ž a U/X v k. ú. T a na pozemku p. č. R v k. ú. W umístil stavbu „XXXXXX – úprava NN u přejezdu“. Stěžovatelka je vlastníkem pozemků p. č. S/V a S/Z a spoluvlastníkem pozemku p. č. S/X, všechny v k. ú. T, které se nachází v těsném sousedství stavby. Ta byla kolaudačním souhlasem ze dne 27. 3. 2014, č. j. VÚP/15540/14/Šp, povolena k užívání.

C - Hodnocení věci zástupcem ochránkyně

Zákon o veřejném ochránci práv mi ukládá povinnost k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí uvedených v tomto zákoně, pokud je v rozporu s právem, neodpovídá principům demokratického právního státu a dobré správy, jakož i před jejich nečinností, a tím přispívat k ochraně práv a svobod. Veden tímto posláním jsem přistoupil k posouzení shromážděných podkladů, přičemž mohu vyjádřit následující právní hodnocení.

C.1 Řízení o určení právního vztahu

O žádosti ze dne 19. 8. 2013, kterou se stěžovatelka a C. D. domáhali určení právního vztahu souvisejícího s právem umístění stavby garáže u domu č. p. V., bylo rozhodnuto stavebním úřadem dne 31. 3. 2014 pod č. j. VÚP/15923/14/Ze; krajský úřad následně provedl odvolací přezkum a vydal rozhodnutí ze dne 26. 5. 2014, č. j. KUJCK 30724/2014/OREG, kterým předchozí postup stavebního úřadu potvrdil a odvolání zamítl.

Podle stavebního úřadu žadatelé nekonkretizovali, pro uplatňování jakých jejich práv je vydání deklaratorního rozhodnutí nezbytné. Krajský úřad nato doplnil, že žadatelé se sice domáhali vydání rozhodnutí za účelem ochrany vlastnických práv, požadované rozhodnutí však jejich vlastnická práva neochrání; vysvětlil rovněž

důvody pro takový závěr. S krajským úřadem se v jeho posouzení věci ztotožňuji. Rozhodnutí o určení právního vztahu totiž nemůže samo o sobě vést k ochraně jakýchkoliv práv a je pouze prostředkem pro jejich uplatnění pomocí jiných institutů, které by bez vydání rozhodnutí podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu nemohly být využity. Avšak ani v žádosti, ani v souvisejících písemnostech nebylo uvedeno, jakým způsobem – v jakých dalších žádostech (návrzích), řízeních a procesech – by žadatelé rozhodnutí o určení právního vztahu využili a proč by pro takové využití bylo jeho vydání nezbytné. Pouze obecný odkaz na ochranu vlastnických práv, dle mého názoru, nemůže sloužit k prokázání, že vydání rozhodnutí je pro uplatnění práv žadatele nezbytné; tato skutečnost by znamenala, že podmínka daná ustanovením § 142 odst. 1 správního řádu pozbyla významu.

Jestliže se stavební a krajský úřad ze žádosti ani souvisejících písemností nedozvěděly, jakou cestou by po vydání rozhodnutí o určení právního vztahu žadatelé svá vlastnická práva uplatňovali, pak tuto otázku ani nemohly samy posoudit. Některé písemnosti by nasvědčovaly, že žadatelé od určení právního vztahu odvozovali povinnost správního orgánu zahájit z moci úřední řízení o odstranění předmětné garáže. V něm by jako stavbou dotčení sousedé zřejmě mohli uplatňovat svá vlastnická práva, nicméně v daném případě by vydání rozhodnutí podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu k zahájení řízení o odstranění stavby nevedlo. Podle ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je totiž jeho zahájení vázáno na provádění nebo provedení stavby bez požadovaného úkonu, jeho funkci však v daném případě plnil platný souhlas s ohlášením stavby. Na tom se v řízení podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu nemohlo nic změnit.

Pokud žadatelé upozornili, že nebudou předjímat svůj další postup, který bude zcela záviset na výsledku řízení podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu, jde z jejich strany nesporně o logickou úvahu, která však neodpovídá požadavkům citovaného ustanovení. Aby totiž mohla být žádost o vydání deklaratorního rozhodnutí úspěšná, je nutné zvolit opačný myšlenkový postup, tedy nejprve určit způsob uplatnění svých práv (tedy právě další postup, následující po řízení podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu) a zvážit, zda je pro jejich uplatnění nezbytné závazně určit existenci právního vztahu. Pokud ano, je nutné podat žádost o takové určení a v navazujícím řízení tvrzenou nezbytnost prokázat⁴.

Mohu ostatně potvrdit i názor krajského úřadu, že bez vydání požadovaného rozhodnutí by se postavení žadatelů nestalo nebo nezůstalo nejistým, neboť vznik práva umístění stavby spolehlivě vyplýval a nadále vyplývá z územního rozhodnutí. Jeho existence je stěžovatelce známa stejně jako skutečnost, že rozhodnutí nabylo právní moci, aniž by do dnešního dne pozbylo platnosti. Správné je i tvrzení krajského úřadu, podle kterého pokud by stavební úřad rozhodl tak, jak žadatelé chtějí, a vyslovil, že právo umístění stavby nevzniklo, stála by proti sobě dvě protichůdná rozhodnutí – pravomocné územní rozhodnutí proti rozhodnutí, podle kterého právo dle územního rozhodnutí nevzniklo. Pro vlastnické právo žadatelů

⁴ Tento názor se mnou sdílí i Ministerstvo pro místní rozvoj v metodickém pokynu „K možnosti obrany proti certifikátu autorizovaného inspektora vydaného podle stavebního zákona v jeho znění před novelou“ z října roku 2013, který je veřejně dostupný na jeho internetových stránkách [www.mmr.cz](http://mmr.cz), přesný odkaz zde: <http://mmr.cz/cs/Stavebni-rad-a-bytova-politika/Uzemni-planovani-a-stavebni-rad/Stanoviska-a-metodiky/Uzemni-rozhodovani-a-stavebni-rad/K-moznosti-obrany-proti-certifikatu-autorizovaneho>.

však byla a nadále je podstatná pouze existence pravomocného územního rozhodnutí, kterou v řízení o určení právního vztahu nebylo možné zvrátit. Ochrana vlastnických práv k sousední nemovitosti byla důvodem, pro který byla stěžovatelka účastnicí územního řízení, z nějž „napadené“ rozhodnutí vzešlo, a zde byl také prostor pro uplatnění jejich práv. Tuto okolnost již srozumitelně vysvětlil krajský úřad. Jestliže by rozhodnutí, vydané podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu, k ochraně a uplatnění vlastnických práv žadatelů nijak nepřispělo, nelze konstatovat, že by jeho vydání mělo být „nezbytné pro uplatnění práv“ ve smyslu citovaného ustanovení.

Stavební i krajský úřad žádost ze dne 19. 8. 2013 věcně posoudily, dospěly k odpovídajícím zjištěním a učinily správné úvahy a závěry, které přezkoumatelným způsobem vyjádřily v řádné procesní formě – rozhodnutí – splňujícím náležitosti dané správním řádem. Vyjdu-li z obsahu obou rozhodnutí, domnívám se, že postup správních orgánů byl správný a v souladu s právními předpisy. Za správný považuji i závěr obou úřadů, podle kterých v řízení nebylo prokázáno, že by pro uplatnění vlastnického práva žadatelů mělo být vydání deklaratorního rozhodnutí nezbytné.

O žádosti ze dne 16. 8. 2013, kterou se stěžovatelka domáhala určení právního vztahu souvisejícího s právem provedení stavby, bylo rozhodnuto stavebním úřadem dne 23. 5. 2014 pod č. j. VÚP/25328/14/Ze; krajský úřad následně provedl odvolací přezkum a vydal rozhodnutí ze dne 8. 10. 2014, č. j. KUJCK 59099/2014/OREG, kterým předchází postup stavebního úřadu potvrdil a odvolání zamítl. Vzhledem k tomu, že posouzení obou správních orgánů rozhodné pro zamítnutí žádosti je v zásadě stejné jako v případě rozhodnutí o žádosti ze dne 19. 8. 2013, dovoluji si pro stručnost odkázat na výše uvedené závěry.

Nad rámec posouzení provedeného oběma správními orgány lze s odkazem na názor Nejvyššího správního soudu sdělit, že „v případě právního vztahu založeného správním rozhodnutím by se posuzovala prakticky pouze otázka, zda rozhodnutí skutečně nabylo právní moci. Jakmile by odpověď na tuto otázku byla kladná, muselo by být konstatováno, že právní vztah byl rozhodnutím skutečně založen. V řízení podle ustanovení § 142 správního řádu není dán prostor pro posuzování jakýchkoliv pochybení v původním správním řízení. Není možné namítat nedostatečná skutková zjištění, nesprávné právní závěry, procesní pochybení, nedostatečné odůvodnění atd. Tyto otázky je možné posuzovat pouze v řízení o opravných prostředcích. Kromě toho podání žádosti podle ustanovení § 142 správního řádu nemá vůči rozhodnutí odkladný účinek.“⁵ Takový závěr v posuzovaném případě bezesbýtku platí pro územní rozhodnutí. Obdobné konstatování je však možné učinit i vůči souhlasu s ohlášením stavby, neboť tento formálně „jiný úkon správního orgánu“ vyvolává totožné následky jako rozhodnutí, a sice vznik práva, v jeho případě práva provedení stavby. Vzhledem k tomu, že oba úkony, související se stavbou garáže na pozemku p. č. X/Y v k. ú. W, nadále existují a vyvolávají právní účinky, neboť územní rozhodnutí nabylo právní moci a souhlas byl doručen stavebníkovi a stal se tak účinným, je možné i bez vydání deklaratorního

⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2014, č. j. 7 As 100/2014–52. Všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou veřejně dostupná na jeho internetových stránkách na adrese www.nssoud.cz.

rozhodnutí podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu dospět k závěru, že právní vztahy spojené s oběma správními akty byly založeny a trvají.

Domnívám se rovněž, že stavební ani krajský úřad nepochybily, když zamítly žádosti o nařízení předběžného opatření, které by spočívalo v uložení zákazu pokračovat ve výstavbě garáže. Je zjevné, že stavebník postupoval při její realizaci v dobré víře v oba správní akty, zakládající mu právo umístit a provést stavbu. Jak výše uvedeno, podání žádosti podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu nemá vůči rozhodnutí (ani jakémukoliv jinému úkonu správního orgánu, např. souhlasu s ohlášením stavby) odkladný účinek. Potřeba zatímne upravit poměry účastníků, která je podle ustanovení § 61 odst. 1 téhož zákona podmínkou pro nařízení předběžného opatření, v řízení o určení právního vztahu nevyšla najevo, což krajský úřad zdůvodnil ve svém rozhodnutí ze dne 2. 6. 2014, č. j. KUJCK 31960/2014/OREG. K jeho názoru mohu dodat, že pokud stavebník realizoval své právo provádět stavbu v souladu s vydanými úkony stavebního úřadu, nebylo nutné mu výstavbu předběžným opatřením zakazovat. Pokud by však v průběhu výstavby vyšlo najevo, že stavebník provádí svou stavbu v rozporu s vydanými správními akty, byl by to důvod pro postup podle speciálních ustanovení stavebního zákona⁶ (například podle ustanovení § 133 a 134), nikoliv podle obecných ustanovení správního řádu.

Jestliže právo umístit stavbu garáže je spojeno s existencí a právní mocí územního rozhodnutí ze dne 17. 6. 2011, č. j. VÚP/34097/11/Ze, má význam zabývat se možností jeho zrušení či změny, které jediné mohou zpochybnit jeho závaznost⁷. Jak vyšlo najevo, bylo toto rozhodnutí nejprve v přezkumném řízení zrušeno rozhodnutím krajského úřadu ze dne 29. 2. 2012, č. j. OREG 4600/2012/mouckova, které však bylo rovněž zrušeno rozhodnutím ministerstva ze dne 3. 7. 2012, č. j. 15954/2012-83/934. K dnešnímu dni tak neexistuje žádné pravomocné rozhodnutí, které by zrušilo předchozí rozhodnutí o umístění stavby. Nabylo-li toto rozhodnutí právní moci, což je v daném případě nespornou skutečností, a nebylo do dnešního dne zrušeno, pak také vyvolává zamýšlené účinky, tedy vznik práva umístit předmětnou stavbu. Rozhodnutí pak ani nepozbylo platnosti, neboť stavebníci ve dvouleté lhůtě od nabytí jeho právní moci stavbu garáže ohlásili dne 17. 12. 2012. Existence práva umístění stavby tak trvá i k dnešnímu dni, kdy již nelze pro uplynutí lhůt využít některého z opravných prostředků, který by mohl zánik nebo změnu rozhodnutí vyvolat. Územní rozhodnutí, jakož i právo z něj plynoucí, je tak dnes již nezrušitelné a nadále platí.

To stejné mohu soudit i o souhlasu s ohlášením stavby ze dne 20. 12. 2012, č. j. VÚP/55628/12/Ze. Tento správní akt stavebního úřadu bylo možné zpochybnit v zásadě dvěma opravnými prostředky, a sice přezkumným řízením a správní žalobou proti nezákonnému zásahu. Obdobného poučení se stěžovatelce dostalo i v rozhodnutí krajského úřadu ze dne 8. 10. 2014, č. j. KUJCK 59099/2014/OREG.

⁶ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Pokud v textu mé zprávy nebude výslovně uvedeno jinak, jedná se o stavební zákon ve znění účinném od 1. 1. 2013.

⁷ V souladu s ustanovením § 73 odst. 2 správního řádu je pravomocné rozhodnutí závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány; ustanovení § 76 odst. 3 věty poslední tím není dotčeno. Pro jiné osoby je pravomocné rozhodnutí závazné v případech stanovených zákonem v rozsahu v něm uvedeném. Pravomocné rozhodnutí o osobním stavu je závazné pro každého. Jestliže je pro práva a povinnosti účastníků určující právo k movité nebo nemovité věci je pravomocné rozhodnutí závazné i pro právní nástupce účastníků.

Lhůta pro možnost zahájit přezkumné řízení byla stavebním zákonem stanovena do 1 roku ode dne, kdy souhlas nabyl právních účinků (ustanovení § 106 odst. 2). Lhůta pro podání správní žaloby pak byla ustanovením § 84 odst. 1 soudního řádu správního⁸ stanovena do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu, nejpozději pak do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo. Je evidentní, že obě lhůty jsou k dnešnímu dni již uplynulé. Nezrušený a účinný souhlas s ohlášením stavby, jehož platnost je zachována (se stavbou bylo včas započato), pak také vyvolává právem předpokládané účinky, tedy vznik práva provedení stavby. Jako ve výše uvedeném případě je souhlas s ohlášením stavby a právo z něj plynoucí třeba považovat k dnešnímu dni za nezrušitelný a nadále platný.

Připouštím, že v mnoha případech se může jevit jako absurdní, aby nezákonný akt správního orgánu vyvolával právem předpokládané účinky. Takový následek, nežádoucí z hlediska principu souladu s právními předpisy (tzv. zákonnosti), by však mohl být spolehlivě vyloučen pouze v případě, že by lhůta pro zrušení správního aktu nebyla omezena maximální délkou. V opozici k tomuto principu stojí princip právní jistoty dotčených osob a princip ochrany jejich práv nabytých v dobré víře, který by byl možností zrušit správní akt v neomezené lhůtě potlačen. Zjednodušeně řečeno by to znamenalo, že osoba vycházející z účinného (a to třeba i nezákonného) správního aktu a jednající v souladu s ním by byla neomezeně dlouhou dobu ponechána v nejistotě, zda správní akt nebude zrušen a jím založené právo nezanikne se všemi důsledky z toho plynoucími (např. se vznikem povinnosti odstranit již provedenou stavbu).

Zákonodárce vyřešil tento rozpor stanovením maximálních lhůt pro uplatnění opravných prostředků, kterými mohou být správní akty rušeny. Oproti starému správnímu řádu⁹ při přijetí jeho nové podoby, účinné od 1. 1. 2006, zákonodárce více zdůraznil zájem na právní jistotě dotčených osob. Došlo např. ke zkrácení lhůty pro zahájení přezkumného řízení (dříve nazvaného přezkum mimo odvolací řízení), a to ze tří let na jeden rok. To však neznamená, že uplatnění opravných prostředků k odstranění nezákonných správních aktů bylo novým správním řádem a obecně všemi souvisejícími právními předpisy jakkoliv ztíženo. Byl pouze upřednostněn zájem na jejich co nejvčasnějším využití. Ostatně je v zájmu dotčených osob, aby svých možností včas využily a o odstranění nezákonného rozhodnutí či jiného úkonu správního orgánu usilovaly ve lhůtě k tomu určené, a to po vyčerpání řádných opravných prostředků i pomocí prostředků mimořádných¹⁰. Pokud by však správní akt vyvolávající vznik práva či povinnosti nebyl vůbec odklizen, ať už řádným nebo mimořádným opravným prostředkem, stal by se po uplynutí lhůt pro jejich uplatnění nezrušitelným, a to i kdyby byl nezákonný. I vadný úkon správního orgánu totiž vyvolává právní následky, dokud není zákonem předpokládaným způsobem zrušen či změněn. Nezákonnost napadeného územního rozhodnutí a souhlasu s ohlášením tak po vypršení lhůt pro uplatnění opravných prostředků zůstane již navždy pouze v teoretické rovině, neboť v daném případě k jejich zrušení či změně nedošlo a již ani dojít nemůže.

⁸ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.

⁹ Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

¹⁰ Za mimořádné opravné prostředky lze považovat nejen tzv. přezkumné řízení podle ustanovení § 94 a násl. správního řádu, ale např. také správní žalobu podle ustanovení § 65 a násl. soudního řádu správního.

„Akademický“ přezkum obou správních aktů, z nichž sousedé stěžovatelky čerpají své právo umístění a provedení stavby, a konstatování, že se jedná o správní akty nezákonné, by s sebou v tuto chvíli neneslo žádné právní účinky, a v žádném případě by nemohlo zpochybnit existenci a trvání obou práv. Ač v tomto konkrétním případě chrání uvedená pravidla vlastníky garáže u domu č. p. V., může se stát, že v některých jiných případech budou poskytovat ochranu i stěžovatelce či jakékoliv jiné fyzické či právnické osobě.

Tento bod proto uzavírám s konstatováním, že rozhodnutí stavebního a krajského úřadu v řízeních podle ustanovení § 142 odst. 1 správního řádu byla vydána v souladu s právními předpisy a řízení o určení právního vztahu jsou dnes již řádně skončená. Územní rozhodnutí o umístění stavby garáže na pozemku p. č. X/Y v k. ú. W a souhlas s jejím ohlášením jsou po vypršení lhůt k uplatnění opravných prostředků již nezrušitelné, přičemž nadále vyvolávají právní účinky – právo umístění a provedení stavby.

C.2 Řízení o odstranění stavby oplocení na pozemku p. č. X/Z v k. ú. W

Toto řízení, jehož předmětem je stavba ve spoluvlastnictví stěžovatelky, bylo zahájeno opatřením stavebního úřadu ze dne 22. 11. 2011, č. j. VÚP/62632/11/Ze, a ani k dnešnímu dni nebylo uzavřeno vydáním pravomocného rozhodnutí; jeho dosavadní délka tak přesáhla již 3 roky. Bez složitější právní argumentace pokládám za nesporné, že takovou délku již nelze považovat za přiměřenou, přičemž dosavadní trvání správního řízení vyvolává rozpor se zásadou vyřizování věci bez zbytečných průtahů (ustanovení § 6 odst. 1 správního řádu) a právem stěžovatelky na včasné ukončení její záležitosti.

Postup, kdy v řízení o odstranění stavby stavební a krajský úřad vydaly celkem šest meritorních rozhodnutí, z toho tři rozhodnutí v prvním stupni a tři ve stupni druhém (odvolacím), aniž by byl případ po třech letech od zahájení řízení pravomocně uzavřen, nemohu označit za postup, který by byl v souladu s principy dobré správy a požadavky platné právní úpravy. Za předpokladu, že správní orgány v rozumném a přiměřeném čase vyřídí věc (ukončí řízení), naplňují tím současně očekávání dotčených osob domoci se v reálném časovém horizontu svých práv či oprávněných zájmů. Správní orgány, stavební úřady všech stupňů nevyjímaje, jsou povinny počínat si v řízeních bez zbytečných prodlev a průtahů a učinit maximum pro to, aby mohly jimi vedená správní řízení v přiměřené lhůtě uzavřít. Stavební úřad však těmto požadavkům nedostál. Pokud jde o úřad nadřízený, domnívám se, že vydání již třetího rozhodnutí o odvolání stěžovatelky bez konkrétního výsledku v podobě uzavření řízení je sice na samé hraně únosnosti, nicméně nejde ještě o pochybení, které bych krajskému úřadu vytýkal, neboť tento správní orgán zatím postupoval při vydávání svých rozhodnutí a provádění odvolacího přezkumu v souladu s právními předpisy. Od dalšího vývoje však neočekávám, že by nadřízený úřad pouze opakovaně rušil rozhodnutí prvostupňového úřadu a vracel mu věc k novému projednání, neboť takový postup, byť formálně v souladu s právními předpisy, by zjevně nevedl k naplnění účelu a smyslu řízení o odstranění stavby.

Za současného stavu řízení má význam zabývat se otázkou, jaké právní instituty mohou přispět k jeho co nejvčasnějšímu uzavření, pod čímž si nelze představit nic jiného než vydání rozhodnutí, které by obstálo v odvolacím přezkumu a bylo způsobilé nabýt právní moci (a poté případně ještě obstát v přezkumu

soudním). Dosažení takového výsledku je primárně odpovědností správního orgánu prvního stupně, který je povinen vydat zákonné a věcně správné rozhodnutí a vést správní řízení způsobem, který nebude pro odvolací orgán důvodem k vrácení věci k novému projednání. Opakované rušení nezákonných prvostupňových rozhodnutí je v posuzovaném případě jedním z hlavních důvodů, který má vliv na dosavadní celkovou délku řízení. Otázkou tedy je, jak postupovat v případě, kdy jsou rozhodnutí stavebního úřadu v odvolacím přezkumu opakovaně rušena. V mé předchozí činnosti jsem dospěl k závěru, že nadřízený úřad může zdárnému vyřízení věci napomoci v zásadě dvěma způsoby – **jejím převzetím k vlastnímu rozhodnutí („atrakcí“)** či **pověřením jiného správního orgánu („delegací“)**, anebo **poskytnutím širší metodické a odborné pomoci stavebnímu úřadu příslušnému k vedení věci.**

Ve zprávě o šetření, kterou jsem vydal dne 6. 1. 2014 pod sp. zn. 6683/2013/VOP/MBČ¹¹, jsem shledal, že správní řád počítá s možností odebrání konkrétního správního řízení úřadu, který je vede, a jeho převzetí nadřízeným úřadem v ustanoveních § 80 odst. 4 a § 131 odst. 1. Důraz lze položit především na ustanovení § 80 správního řádu, podle kterého může být řešena nečinnost podřízeného správního orgánu, za kterou je třeba považovat i průtahy řízení. S ohledem na povinnost správních orgánů postupovat v souladu s principy dobré správy, kam lze nepochybně zařadit i požadavek na vyřízení věci v přiměřené době, jsem dospěl k přesvědčení, že k převzetí věci nadřízeným úřadem podle ustanovení § 80 odst. 4 písm. b) správního řádu je možno přistoupit i v případě nepřiměřené délky řízení jako nečinnosti v širším smyslu. Jsem si vědom, že oproti doslovné dikci zákona, který počítá s takovou možností pouze v situacích nečinnosti ve smyslu užším, kdy není vydáno rozhodnutí v zákonné lhůtě, se jedná sice o výklad poněkud rozšiřující, nicméně přesto udržitelný. Nadřízený správní orgán by se měl ostatně k takto naznačenému řešení uchýlovat jen v případech významných a déle trvajících pochybení, kdy je zjevné, že prvostupňový orgán není schopen věc uzavřít vydáním zákonného a věcně správného rozhodnutí. Pro názornost uvádím případ, kdy předchozí zástupkyně veřejného ochránce práv RNDr. Jitka Seitlová doporučila nadřízenému úřadu převzít k vlastnímu rozhodnutí věc, u níž nebylo ani po 9 letech od zahájení vydáno pravomocné rozhodnutí¹². Budou-li to odůvodňovat skutkové okolnosti případu, umím si představit převzetí věci nadřízeným úřadem i v případech kratších řízení.

Pro obě nabízející se možnosti odebrání věci příslušnému správnímu orgánu (podle ustanovení § 80 a 131 správního řádu) platí, že nadměrným či paušálním používáním atrakce a delegace ve všech případech dlouhé délky řízení by došlo k neúnosnému zatížení nadřízených správních orgánů (či orgánů, na které by věc byla delegována) a také účastníků řízení. Pro účastníky řízení totiž může být velice zatěžující, a to finančně i časově, jezdit kvůli dokazování či pouhému nahlédnutí do spisu např. až do krajského města. **Atrakce a delegace jsou proto, dle mého názoru, instituty vhodné k řešení výjimečných nedostatků ve výkonu státní správy příslušného správního orgánu.** V každém případě by odvolací orgány

¹¹ Dostupná na internetových stránkách veřejného ochránce práv na adrese www.ochrance.cz, v sekci Stížnosti na úřady, podsekcí Případy a stanoviska ochránce, oddílu Správní řízení.

¹² Tento názor byl publikován ve zprávě o šetření ze dne 21. 12. 2012, sp. zn. 2102/2012/VOP/JSV, která je veřejně dostupná na internetových stránkách veřejného ochránce práv na adrese www.ochrance.cz, v sekci Stížnosti na úřady, podsekcí Případy a stanoviska ochránce, oddílu Stavební řád a územní plánování.

neměly instituty atrakce a delegace zcela opomíjet, např. s odkazem na výše popsané komplikace s nimi spojené. Naopak by měly vždy důsledně vážit, zda pro řádné ukončení projednávané věci bude z hlediska smyslu a účelu správního řízení charakterizovaného jeho základními zásadami¹³ vhodnější věc ještě jednou vrátit příslušnému prvostupňovému správnímu orgánu, anebo raději přistoupit k odebrání věci. Podle mého názoru je při těchto úvahách **důležité brát v potaz míru chybovosti postupu příslušného správního orgánu a jeho schopnost napravovat svá dřívější pochybení**. Nemohu si v této souvislosti nepovšimnout, že stavební úřad již postupoval v rozporu s právním názorem nadřízeného úřadu, který je pro něj ve smyslu ustanovení § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu závazný. Takto to ve svém rozhodnutí ze dne 7. 8. 2014, č. j. KUJCK 45325/2014/OREG, konstatoval i krajský úřad. Opakovaným vrácením věci k novému projednání podřízenému úřadu může ostatně docházet i k zatížení úřadu nadřízeného, který bude nucen opakovaně (stále dokola) rozhodovat v odvolacích řízeních.

Možnosti krajského úřadu přispět k uzavření věci pak vidím i jinde.

Obecnou povinností krajských úřadů není jen vyřizovat opravné prostředky proti prvostupňovým správním rozhodnutím, ale též poskytovat podřízeným správním orgánům metodickou pomoc a vedení. Naplnit toto poslání lze v posuzovaném případě zejména dvěma způsoby. První možností je **kvalifikované zdůvodnění rozhodnutí vydaných v odvolacím přezkumu**, která by nejen vytýkala podřízenému úřadu jeho pochybení, ale rovněž jej instruovala ve smyslu navazujícího postupu. Vzhledem k tomu, že krajský úřad, dle mého názoru, této své povinnosti dostal, aniž by to vedlo k odstranění chybného postupu stavebního úřadu, bylo by zřejmě namíste přistoupit k **poskytnutí konzultace, a to nejlépe individuální**. V jejím rámci by mělo být stavebnímu úřadu podrobně vysvětleno, v čem spočívala jeho předchozí pochybení a jakým způsobem má v řízení o odstranění stavby pokračovat, aby se těchto pochybení nadále vyvaroval. Takový postup by byl v souladu s ustanovením § 67 odst. 1 písm. c) zákona o krajích¹⁴, podle kterého krajské úřady poskytují odbornou a metodickou pomoc obcím. S ohledem na všechny okolnosti věci by překážkou případné metodické pomoci stavebnímu úřadu ve formě individuální konzultace neměla být skutečnost, že krajský úřad v odůvodnění svých rozhodnutí opakovaně k věci vyslovil právní názor. Je-li v projednávaném řízení o odstranění stavby problémem neschopnost stavebního úřadu posoudit soulad mezi výškou oplocení a územním rozhodnutím ze dne 3. 3. 1999, č. j. ÚPA 1166/98/Ne, jeví se jako vhodné věnovat případnou konzultaci právě tomuto tématu. Považoval bych za žádoucí, aby při takové konzultaci bylo projednáno, zda je s ohledem na neurčitost podmínky č. 6 v územním rozhodnutí a pro velmi jednoduše vypracovanou dokumentaci k územnímu řízení vůbec možné prokázat rozpor mezi rozhodnutím a stavbou stěžovatelky. Takovou otázkou se ostatně stavební úřad bude muset v novém projednání věci zabývat, ať už konzultace s krajským úřadem proběhne či nikoliv, bude-li nadále trvat na svém závěru, že „oplocení“ je stavbou provedenou v rozporu s rozhodnutím.

Na reálné možnosti prvostupňového orgánu odstranit dřívější chybný postup má velký vliv rovněž kvalita odůvodnění odvolacích rozhodnutí. Úvahy a názory,

¹³ Zejména rychlosti, hospodárnosti a procesní ekonomie.

¹⁴ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).

kteří krajský úřad k věci zaujal, jsou však v jeho rozhodnutích odpovídajícím způsobem vyjádřeny a nedomnívám se, že by měly být pro podřízený úřad nesrozumitelné. Pokud by však přesto pro stavební úřad nebyly některé názory krajského úřadu zcela pochopitelné, může si v rámci principů dobré správy a spolupráce správních orgánů (ustanovení § 8 odst. 2 správního řádu) vyžádat od nadřízeného úřadu vysvětlení jeho postojů.

K poslední možnosti krajského úřadu, které se chci na tomto místě věnovat, bych rád sdělil následující. Zrušení odvoláním napadeného rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal, je jednou z legitimních variant rozhodnutí nadřízeného úřadu. K tomuto způsobu rozhodování by však mělo být přistoupeno až tehdy, není-li možné odvoláním napadené rozhodnutí změnit na základě ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Ke zrušení a vrácení věci prvostupňovému správnímu orgánu k novému projednání by nadřízený úřad neměl v žádném případě přistupovat pouze z formálních důvodů, kdy je mu k dispozici dostatečné množství podkladů pro rozhodnutí. Naopak nadřízený úřad by měl prvostupňové rozhodnutí měnit v případě, kdy odvoláním napadené rozhodnutí nebo řízení, které jeho vydání předcházelo, vykazuje takové vady, které je možné napravit přímo v odvolacím řízení, a to na základě spisové dokumentace a podkladů pro vydání rozhodnutí shromážděných v průběhu jak prvostupňového, tak odvolacího řízení. Při využití této možnosti je pouze třeba se vyvarovat změny napadeného rozhodnutí v případě, pokud by tím některému z účastníků, jimž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se (ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu). Podle odst. 3 pak ani nelze změnit napadené rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem. K této otázce se vyjádřil i Nejvyšší správní soud, který např. v rozsudku ze dne 7. 3. 2014, č. j. 7 As 44/2013-26, uvedl k řízení o rozkladu (které se řídí ustanoveními správního řádu o odvolání) následující: *„Řízení o rozkladu je založeno na principu apelačním, který umožňuje, na rozdíl od principu kasačního, odvolacímu (rozkladovému) správnímu orgánu rozhodnout o věci samé v případě, že shledal pochybení správního orgánu I. stupně. Ustanovení § 90 odst. 1 správního řádu upravuje tři možnosti, jak se může odvolací (rozkladový) orgán vypořádat s nezákonným či nesprávným rozhodnutím správního orgánu I. stupně. Podle písm. c) citovaného ustanovení lze napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit. Přezkoumný správní orgán je tak oprávněn změnit některé výroky nebo jejich část svým rozhodnutím. Změna rozhodnutí by měla být odvolacím (rozkladovým) orgánem preferována před zrušením rozhodnutí a vrácením věci k novému projednání, mimo jiné, z hlediska hospodárnosti řízení.“*

Pravdou je, že při vydání zatím posledního rozhodnutí ze dne 7. 8. 2014, č. j. KUJCK 45325/2014/OREG, krajskému úřadu nezbývalo než rozhodnutí stavebního úřadu zrušit a věc mu vrátit k novému projednání. Stavební úřad se totiž nijak nevyjádřil k námitkám účastníků řízení, což je postup, který učinil jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pak není vada, kterou by mohl odvolací správní orgán napravit tak, že by se k námitkám účastníků sám, bez jejich předchozího posouzení podřízeným úřadem, vyjádřil a následně ve věci rozhodl. Odvolací orgán může odstranit nedostatky v odůvodnění napadeného rozhodnutí, pokud je v něm obsažen alespoň základ úvah podřízeného

správního orgánu. Pokud však jde o případ rozhodnutí, v němž odůvodnění zcela absentuje, nezbyvá než je v odvolacím řízení zrušit a uložit podřízenému úřadu, aby tuto vadu napravil.¹⁵ **Výše naznačené možnosti a způsoby dalšího postupu by měly oba zúčastněné správní orgány, tj. stavební i krajský úřad, uvážit a posoudit, který z nich by nejlépe prospěl ukončení řízení o odstranění stavby.** Uzavření tohoto řízení, které již déle než 3 roky ponechává stěžovatelku v nejistotě ohledně osudu jejího oplocení, pokládám za věc nanejvýš důležitou.

V průběhu řízení o odstranění stavby požádala stěžovatelka spolu s C. D. stavební úřad o sdělení, podle jakého znění stavebního zákona a souvisejících prováděcích předpisů má být podána žádost o dodatečné povolení stavby, o zaslání plnohodnotných podkladů ze spisů souvisejících s areálem rodinných domů lokality „Na Palici“, o upřesnění předmětu řízení o odstranění stavby a konečně o sdělení podnětu, na jehož základě bylo toto řízení zahájeno. Stalo se tak písemnostmi ze dne 30. 10. 2013, ze dne 6. 2. 2014 a ze dne 5. 3. 2014. Na tyto dopisy se stěžovatelce dostalo pouze odpovědi ze dne 12. 3. 2014, č. j. VÚP/12678/14/Ze, a to ještě jen k části jedné z otázek.

K první otázce se namísto stavebního vyjádřil krajský úřad v rozhodnutí ze dne 7. 8. 2014, č. j. KUJCK 45325/2014/OREG, v němž uvedl, že jakákoli žádost učiněná u stavebního úřadu musí být podaná podle právních předpisů platných ke dni jejího podání, a to včetně příloh. S touto odpovědí se ztotožňuji a dodávám, že ačkoliv **řízení o odstranění stavby** bude v souladu přechodnými ustanoveními zákona č. 350/2012 Sb.¹⁶, konkrétně s čl. II bodem 14, dokončeno podle dosavadních právních předpisů (tj. podle stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012), v případě podání **žádosti o dodatečné povolení stavby** bude již nutno vycházet ze stavebního zákona ve znění účinném po 1. 1. 2013 a obecně ze všech právních předpisů ve znění účinném v době podání žádosti. Jejím podáním totiž dojde k zahájení nového správního řízení, na které se čl. II bod 14 zákona č. 350/2012 Sb. nevztahuje.

Další otázkou je povaha žádostí o poskytnutí plnohodnotných podkladů ze spisů souvisejících s areálem rodinných domů lokality „Na Palici“ a zodpovězení položených otázek. Dle mého názoru je možné tyto žádosti zčásti považovat za využití práva na pořízení kopie spisu nebo jeho části podle ustanovení § 38 odst. 4 správního řádu, zpoplatněného v souladu se zákonem o správních poplatcích¹⁷. Toto právo je, dle mého názoru, možno realizovat i dálkově, tedy bez osobní účasti žadatele v budově správního orgánu, která je naopak z povahy věci nezbytná pro nahlížení do spisu podle ustanovení § 38 odst. 1 správního řádu. Účastník řízení, případně další osoba podle ustanovení § 38 odst. 2 správního řádu, se tak může rozhodnout, jakou formou a v jakém rozsahu svoje oprávnění využije, tj. zda se dostaví do sídla správního orgánu a bude do správního spisu nahlížet osobně, nebo požádá správní orgán o kopie jím specifikovaných částí spisové dokumentace, případně zda využije obě tyto možnosti. Výše uvedená interpretace

¹⁵ K tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47.

¹⁶ Zákon č. 350/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony.

¹⁷ Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

zcela odpovídá zásadám správního řízení, které jsou vyjádřeny v ustanovení § 4 odst. 1 a 4 a § 6 odst. 2 správního řádu¹⁸.

Žadatelé jsou bezesporu minimálně v postavení osob, které mají vážný důvod (ne-li přímo právní zájem) nahlížet do spisové dokumentace související s lokalitou, v níž se nachází jejich rodinný dům a s ním související stavby; to pochopitelně jenom pokud jde o spisovou dokumentaci, která se jejich staveb opravdu týká. Ruku v ruce s tím je dáno jejich právo žádat kopie listin. Pokud by žádosti ze dne 30. 10. 2013, ze dne 6. 2. 2014 a ze dne 5. 3. 2014 neumožnily stavebnímu úřadu učinit si představu, jaké dokumenty jsou po něm požadovány k poskytnutí, měl by si od žadatelů v souladu s ustanovením § 37 odst. 3 správního řádu vyžádat upřesnění. Pro úplnost dodávám, že je-li důvod odepřít poskytnutí požadovaných podkladů (resp. jejich kopií) ze spisové dokumentace, je povinností stavebního úřadu učinit tak v souladu s ustanovením § 38 odst. 5 správního řádu usnesením.

V další části je pak možné předmětné žádosti považovat za využití oprávnění daného ustanovením § 36 odst. 2 správního řádu, podle kterého má správní orgán povinnost poskytnout na žádost účastníků informace o řízení, které vede. Takovou informací je nepochybně i sdělení přesného a přesně identifikovaného předmětu řízení o odstranění stavby, jakož i uvedení podnětu, který vedl stavební úřad k jeho zahájení. Ostatně povinnost řádně vymezit předmět řízení o odstranění stavby, na kterou byl stavební úřad upozorněn i úřadem krajským, se nemůže obejít bez následného vyrozumění účastníků řízení – tím spíše, když účastníci o sdělení předmětu řízení správní orgán sami požádali.

Stěžovatelka dále upozornila na možnou existenci dalších nepovolených oplocení, která se mohou v lokalitě „Na Palici“ vyskytovat. K tomu mohu obecně sdělit, že stavební úřady samozřejmě mají povinnost podezření na provádění či provedení nepovolených staveb vyhodnocovat a ve správním řízení je buď nařizovat k odstranění, či dodatečně povolovat. V tomto smyslu se dostalo stavebnímu úřadu opakovaně rozsáhlého poučení v rozhodnutích, kterým byla v odvolacím přezkumu rušena jeho rozhodnutí o odstranění stavby oplocení na pozemku p. č. X/Z v k. ú. Jindřichův Hradec. Stěžovatelka byla při místním šetření, které provedli právníci Kanceláře veřejného ochránce práv v Jindřichově Hradci dne 13. 10. 2014, poučena, že může své podezření na existenci nepovolených staveb sdělit stavebnímu úřadu podnětem¹⁹; bude pak povinností stavebního úřadu, aby se s takovým podezřením kvalifikovaným způsobem vypořádal, jinými slovy ověřil, zda je podezření důvodné či nikoliv a zda odůvodňuje zahájení řízení z moci úřední, a o svém posouzení stěžovatelku informoval. Takovou informací by ostatně byla práva stěžovatelky vyčerpána, pokud by následně nebyla účastníkem případného řízení. Na rozdíl od práva na vyrozumění o posouzení podaného podnětu totiž právní předpisy

¹⁸ Podle těchto ustanovení platí, že: „*Veřejná správa je službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc.*“ Dále: „*Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.*“ A konečně: „*Správní orgán postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, a dotčené osoby co možná nejméně zatěžuje.*“

¹⁹ Podle ustanovení § 42 správního řádu je správní orgán povinen přijímat podněty, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední. Pokud o to ten, kdo podal podnět, požádá, je správní orgán povinen sdělit mu ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy podnět obdržel, že řízení zahájil, nebo že neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední, popřípadě že podnět postoupil příslušnému správnímu orgánu. Sdělení správní orgán nezasílá, postupuje-li vůči tomu, kdo podal podnět, podle § ustanovení 46 odst. 1 nebo ustanovení § 47 odst. 1.

neznají právo jakékoliv osoby na zahájení řízení o odstranění nepovolené stavby. Zahájení řízení podle ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona ostatně není vázáno pouze na podání třetí osoby, nýbrž může být zahájeno i na základě vlastních zjištění stavebního úřadu, jejichž shromáždění nebylo vyvoláno snahou prověřit podnět podle ustanovení § 42 správního řádu.

Své místo zde zaujímá rovněž zásada tzv. legitimního očekávání podle ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, která ukládá správním orgánům povinnost dbát, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Zásada legitimního očekávání vychází z toho, že rozhodli-li správní orgán určitou věc za určitých podmínek určitým způsobem, měl by všechny další obdobné případy rozhodovat způsobem stejným nebo obdobným, tedy jinými slovy předvídatelně. Z tohoto principu lze dovodit, že pokud by i další vlastníci oplocení v lokalitě „Na Palici“ byli ve skutkově shodné situaci jako stěžovatelka, tj. i jejich oplocení by podle stavebního úřadu vykazovalo znaky nepovolené stavby, bude dána povinnost zahájit řízení z moci úřední i v těchto případech.

V tuto chvíli si nijak neosobuji právo posoudit, zda se v případě oplocení stěžovatelky jedná o stavbu nepovolenou, neboť tuto otázku a úvahy správních orgánů bych plně prošetřoval teprve v okamžiku existence pravomocného rozhodnutí nařizujícího odstranění stavby. Dovoluji si však podotknout, že po předběžném posouzení věci se mi zahájení řízení o odstranění stavby nejeví jako neodůvodněné. Z podkladů pro vydání územního rozhodnutí ze dne 3. 3. 1999, č. j. ÚPA 1166/98/Ne, jsem především shledal, že v samotném návrhu na vydání rozhodnutí o umístění stavby není oplocení vůbec zmíněno a zaneseno je pouze ve výkresu č. 1 s názvem „Půdorys přízemí včetně oplocení“, a to po bočních stranách jednotlivých pozemků a v části před domem směrem do lokality „Na Palici“. Samotné územní rozhodnutí se v popisu stavby k oplocení nevyjadřuje, zmiňuje je však v podmínkách pro umístění a projektovou přípravu stavby, kde je omezuje maximální výškou 150 cm a stanovuje i možnou alternativu, podle které by předzahrádky zůstaly neoplocené. Starý stavební zákon²⁰ ve znění účinném do 21. 4. 2000, tedy v době vydání územního rozhodnutí, považoval oplocení za tzv. drobnou stavbu, která ke svému umístění územní rozhodnutí nevyžadovala a bylo možno ji realizovat na základě ohlášení [ustanovení § 32 odst. 2 písm. b) a § 55 odst. 2 písm. a) citovaného zákona]. Za těchto okolností nemohlo být územní rozhodnutí správním aktem, který by založil právo provedení stavby, nýbrž pouze správním aktem, který v souladu s ustanovením § 39 starého stavebního zákona stanovil podmínky pro navazující povolovací procesy, a sice podmínky k ochraně veřejných zájmů v území, jimiž by byl zabezpečen zejména soulad s cíli a záměry územního plánování, včetně architektonických a urbanistických hodnot v území; další výčet možných podmínek, které se mohly týkat např. i výšky stavby, byl obsažen v ustanovení § 4 odst. 2 vyhlášky č. 132/1998 Sb.²¹ Podmínky, stanovené územním rozhodnutím, by následně musely být respektovány při podání ohlášení či jiné žádosti pro stavbu oplocení; samotné územní rozhodnutí však právo realizovat oplocení založit nemohlo, neboť starý stavební zákon nepočítal s oplocením jako se stavbou, která by mohla být realizována pouze na jeho základě.

²⁰ Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

²¹ Vyhláška č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona.

Tyto skutečnosti by spolu s tvrzením krajského úřadu, podle kterého stavební úřad žádný jiný úkon týkající se oplocení nevydal²², mohly znamenat, že se v případě stavby ve spoluvlastnictví stěžovatelky skutečně jedná o stavbu nepovolenou.

Toto hodnocení nijak nebrání stavebnímu úřadu, aby k posuzované otázce přijal i jiný závěr; ostatně, instituce kontrolující činnost veřejné správy nemohou správní úvahy úřadům vnutit, mohou pouze přezkoumat úvahy již učiněné z hlediska dodržení právních předpisů a dostatečně provedených skutkových zjištění. Stěžovatelce bych však přesto z opatrnosti doporučil, aby zvážila podání žádosti o dodatečné povolení svého oplocení, neboť kromě toho, že ukončení věci dodatečným povolením stavby může být ve výsledku rychlejším řešením případu, se po předběžném posouzení domnívám, že řízení o odstranění stavby (bez uplatnění žádosti o její dodatečné povolení) pro ní může skončit i nepříznivým výsledkem.

C.3 Posouzení žádosti o náhradu nemajetkové újmy způsobené nesprávným úředním postupem

Ministerstvo přijalo žádost stěžovatelky o poskytnutí náhrady nemajetkové újmy dne 24. 3. 2014. Šestiměsíční lhůta pro její posouzení daná ustanovením § 15 zákona č. 82/1998 Sb. pak vypršela dne 24. 9. 2014, aniž by bylo na žádost ze strany ministerstva odpovězeno. Telefonickým dotazem jsem si vyžádal informaci, z níž vyšlo najevo, že o posouzení žádosti byla stěžovatelka vyrozuměna dopisem, doručeným jí dne 11. 11. 2014. Ač tedy ministerstvo překročilo zákonnou lhůtu, v níž mělo odpovědět, zda žádosti vyhoví či nikoliv, své pochybení již napravilo. Jinak v zásadě postupovalo způsobem, který jako doporučení pro posouzení žádostí o odškodnění za nesprávný úřední postup formuloval veřejný ochránce práv²³, když stěžovatelku vyrozumělo o tom, že její žádost nebude vyřízena ve lhůtě 6 měsíců a o důvodech tohoto zpoždění, sdělilo pravděpodobný termín, v němž bude uvědomena o posouzení žádosti (v průběhu listopadu) a poučilo ji, že v případě neuspokojení svého nároku se může domáhat náhrady škody u soudu. Chybou nicméně zůstává, že takového poučení se stěžovatelce dostalo až dopisem ze dne 14. 10. 2014, neboť již v okamžiku jeho vyhotovení byla lhůta pro posouzení žádosti překročena o tři týdny.

C.4 Výstavba elektrického vedení v k. ú. T

Stavební úřad vydal územní rozhodnutí ze dne 29. 10. 2013, č. j. VÚP/52961/13/Šp, kterým v těsném sousedství pozemků ve vlastnictví či spoluvlastnictví stěžovatelky umístil stavbu „XXXXXX – úprava NN u přejezdu“. Ta byla kolaudačním souhlasem ze dne 27. 3. 2014, č. j. VÚP/15540/14/Šp, povolena k užívání.

²² Toto konstatování uvedl krajský úřad v odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 8. 3. 2013, č. j. KUJCK 9423/2013/OREG, a podrobně odůvodnil v předchozím rozhodnutí ze dne 27. 4. 2012, č. j. OREG/11227/2012/ivmo.

²³ Jako tzv. Desatero dobré praxe podle ombudsmana pro posouzení žádostí o odškodnění za nezákonné rozhodnutí nebo nesprávný úřední postup, které je veřejně dostupné na internetových stránkách veřejného ochránce práv na adrese www.ochrance.cz, v sekci Životní situace – problémy a řešení, přesný odkaz zde: <http://www.ochrance.cz/stiznosti-na-urady/chcete-si-stezovat/zivotni-situace-problemy-a-jejich-reseni/odskodneni-desatero-dobre-spravni-praxe-pri-posouzeni-zadosti/>.

Ze srovnání dokumentace skutečného provedení stavby a dokumentace k územnímu řízení je patrné, že skutečně provedená stavba vykazuje odchylky oproti stavbě umístěné územním rozhodnutím. Jeví se, že skutečně provedená stavba je v části nad pozemky p. č. S/V a S/Z v k. ú. T více vzdálená od pozemků ve vlastnictví stěžovatelky, a to až na vzdálenost 1,1 m od hranice pozemků, jak je uvedeno ve výkresu skutečného provedení stavby. Naopak podle dokumentace k územnímu řízení měla být vzdálenost mezi kabelem a hranicí zmíněných pozemků menší než 1 m. Evidentní je pak odchylka skutečně provedené stavby v části, kde kabel vede po pozemku p. č. S/Y v k. ú. T. Tyto údaje jsem čerpal z výkresu „Skutečné provedení XXXXXX – úprava NN u přejezdu“, který je součástí spisové dokumentace vedené ke kolaudačnímu souhlasu pod sp. zn. VÚP/1869/2014/Šp, a z výkresu č. 1 „Situace projektovaného vedení, stávajících sítí, demontáží, schéma zapojení a řezy výkopem“, který se nachází ve spisu vedeném k územnímu řízení pod sp. zn. VÚP/5588/2013/Šp.

Ze všech výše uvedených skutečností jsem nabyl pochybnosti, zda byly při vydání kolaudačního souhlasu pro stavbu „XXXXXX – úprava NN u přejezdu“ zcela respektovány požadavky dané ustanovením § 122 odst. 2 a 3 ve spojení s ustanovením § 119 odst. 2 stavebního zákona. Posledně citované ustanovení ukládá stavebním úřadům povinnost zkoumat při uvádění stavby do užívání, zda stavba byla provedena v souladu s rozhodnutím o umístění nebo jiným úkonem nahrazujícím územní rozhodnutí a povolením stavby a dokumentací, nebo ověřenou projektovou dokumentací.

Podle ustanovení § 120 odst. 3 stavebního zákona lze kolaudační souhlas přezkoumat v přezkumném řízení, které lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy souhlas nabyl právních účinků. Rozhodnutí ve věci v přezkumném řízení v prvním stupni nelze vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne, kdy souhlas nabyl právních účinků.

Ačkoliv, podle mého názoru, nové znění stavebního zákona, účinné od 1. 1. 2013, svěřuje provedení přezkumného řízení ohledně tzv. souhlasů stavebních úřadů úřadům jim nadřízeným²⁴, je mi známo, že současná správní praxe se vydala opačným směrem a nadále pokládá za příslušné k vedení přezkumného řízení ty úřady, které napadené souhlasy vydaly. Diskuzi na toto téma vedu s Ministerstvem pro místní rozvoj v šetření, vedeném pod sp. zn. 4101/2013/VOP/SN, které dosud nebylo uzavřeno. V tuto chvíli mi tak nezbyvá než vycházet ze stavu, kterým se řídí městské i krajské úřady a ministerstvo, a obrátit se se žádostí o posouzení kolaudačního souhlasu na úřad, který jej vydal. Skutečnosti, nasvědčující provedení stavby „XXXXXX – úprava NN u přejezdu“ v rozporu s územním rozhodnutím ze dne 29. 10. 2013, č. j. VÚP/52961/13/Šp, proto předávám stavebnímu úřadu k posouzení, zda jím vydaný kolaudační souhlas není

²⁴ Je tomu tak proto, že souhlasy vydané podle stavebního zákona by měly být přezkoumány v rámci přezkumného řízení podle ustanovení § 94 a násl. správního řádu, jehož provedení je svěřeno úřadům nadřízeným tomu úřadu, který napadené rozhodnutí vydal. Souhlasy stavebních úřadů sice formálně nelze považovat za rozhodnutí, nepochybně však nabývají totožných účinků, neboť jsou jimi zakládána práva jejich adresátům. V případě ustanovení § 156 odst. 2 správního řádu, který svěřuje rušení nezákonných „jiných úkonů správních orgánů“ těm úřadům, které napadený úkon vydaly, není zahajováno plnohodnotné přezkumné řízení, neboť dochází pouze k přiměřenému použití ustanovení o něm. Dle mého názoru by proto měl být tento postup ponechán pouze pro rušení správních aktů, které pro své adresáty neznamenají tak zásadní účinky jako rozhodnutí. Moje polemika, vedená s Ministerstvem pro místní rozvoj, však dosud nebyla uzavřena.

v rozporu s právními předpisy a nevyžaduje zrušení v přezkumném řízení podle ustanovení § 120 odst. 3 stavebního zákona.

Dle mého názoru je nutné zabývat se skutečností, zda odchylné provedení stavby oproti územnímu rozhodnutí lze ještě považovat pouze za tzv. nepodstatné odchylky, které je možné při provedení stavby a jejím uvedení do užívání připustit. Určité odchylky od schválené dokumentace provázejí prakticky každou stavbu, podstatná je však míra odchýlení. Pouze drobné odchylky lze provést, aniž by se stavebník vystavoval postihu. Je pak posláním stavebních úřadů, aby na základě skutkových zjištění, svých úvah a s ohledem na stávající správní praxi v obdobných případech v jim svěřené lokalitě posoudily, zda se u projednávaných staveb jedná ještě o nepodstatné odchylky podle ustanovení § 121 odst. 1 stavebního zákona, anebo již o rozpor s rozhodnutím nutným pro provedení stavby ve smyslu ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Správní praxe stavebního úřadu v Jindřichově Hradci a jeho způsob hodnocení nepodstatných odchylek mi pak samozřejmě není známa. Mohu proto zmínit pouze obecné závěry, vyplývající např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2010, č. j. 7 As 17/2010-101, podle kterého není podstatná pouze skutečnost, jak moc se skutečné provedení stavby liší od stavby povolené úkonem stavebního úřadu, ale rovněž skutečnost, zda tato změna zanechává negativní dopad na zákonem chráněné zájmy. Takovými chráněnými zájmy, svěřenými stavebním úřadům v procesu umístování a povolování výstavby, jsou např. architektonické a urbanistické hodnoty území, práva a právem chráněné zájmy účastníků řízení, cíle a úkoly územního plánování atd. Zjistí-li stavební úřad, že změna stavby je natolik výrazná, že by mohla mít potenciálně negativní dopad na existující zákonem chráněné zájmy, je nutno takto změněnou stavbu podrobit novému posuzování v rámci požadavků kladených na povolení stavby v ustanovení § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona. To pochopitelně pouze za předpokladu, že vlastník stavby bude mít o takové posouzení v řízení o dodatečném povolení stavby zájem.

Při hodnocení odchýlného provedení stavby musí vzít stavební úřad v potaz i skutečnost, zda se ještě jedná o omluvitelnou nepřesnost při provádění stavby, nebo již o projev stavební nekázně. Podstatnou roli pak hraje i již zmíněná zásada legitimního očekávání, neboť jestliže stavební úřad v určitém případě akceptuje odchylky stavby od schválené podoby jako nepodstatné, vzniká předpoklad, že ve skutkově shodném případě tyto odchylky akceptuje jako nepodstatné znovu.

Pokud by stavební úřad přijal na základě všech uvedených skutečností závěr, že stavba „XXXXXX – úprava NN u přejezdu“ byla provedena v rozporu s územním rozhodnutím a kolaudační souhlas ze dne 27. 3. 2014, č. j. VÚP/15540/14/Šp, byl tak vydán v rozporu s právními předpisy, bude povinen za splnění podmínek daných přiměřeně podle ustanovení § 94 až 99 správního řádu kolaudační souhlas zrušit a zahájit řízení o odstranění stavby podle ustanovení § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

Na závěr bych se rád krátce věnoval i rozhodnutí ze dne 22. 8. 2013, č. j. VÚP/33886/13/Šp, kterým bylo nařízeno odstranění stavby „Jindřiš – výstavba TS“ specifikované jako „pilíř na pozemku p. č. S/Z v k. ú. T“, „pilíř na pozemku p. č. S/Y v k. ú. T“ a „část kabelového vedení NAYY vedoucí po pozemcích p. č. U/X v k. ú. T a p. č. R v k. ú. W od pilíře na pozemku p. č. 1257/2 v k. ú. T a po pozemku p. č. S/X v k. ú. T“. Termín pro odstranění stavby byl stanoven do 31. 5. 2014.

Povinnost odstranit pilíř z pozemku v p. č. S/Z v k. ú. T byla prokazatelně splněna. Z dopisu společnosti E.ON Česká republika, s. r. o., pak vyšlo najevo, že z pozemku p. č. S/X v k. ú. T (pozemek ve spoluvlastnictví stěžovatelky) nebylo možné odstranit cca 20 metrů celoplastové chráničky. Vzhledem k tomu, že chránička byla součástí stavby nařízené pravomocným rozhodnutím k odstranění, je nutno považovat uloženou a dnes již i vykonatelnou povinnost vlastníka stavby za ne zcela splněnou. Z toho vyplývá, že stavební úřad měl postupovat v souladu s ustanoveními § 103 a násl. správního řádu, stanovícími pravidla právě pro případ, kdy nedojde ke splnění pravomocným rozhodnutím uložené povinnosti. V posuzovaném případě se vlastník stavby nemůže zprostit povinností odstranit nepovolenou stavbu, a to ani s ohledem na skutečnost, že mu bylo v odstranění stavby bráněno spoluvlastnicí pozemku. V takovém případě je jeho povinností alespoň se pokusit o dohodu se spoluvlastníky pozemku a smírnou cestou získat přístup a právo provádět zde činnost směřující k odstranění stavby. Nebude-li však uzavření takové dohody možné, musí se vlastník stavby pokusit získat přístup k pozemku a oprávnění k provedení stavební činnosti uplatněním některého z existujících soukromoprávních či veřejnoprávních institutů (vytvoření podmínek k odstranění stavby je ostatně jeden z důvodů, který může vést k postupu podle ustanovení § 141 stavebního zákona). Ze spisové dokumentace nebylo možné zjistit, že by se vlastník stavby o získání přístupu a možnosti provést odstraňovací práce na pozemku ve spoluvlastnictví stěžovatelky pokusil.

Dle mého názoru tak bylo namístě, aby stavební úřad přistoupil v souladu s ustanovením § 103 a násl. správního řádu k nucenému výkonu rozhodnutí ze dne 22. 8. 2013, č. j. VÚP/33886/13/Šp.

D - Závěry

Na základě výše popsanych zjištění a úvah jsem ve smyslu ustanovení § 18 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv dospěl k přesvědčení, že Městský úřad Jindřichův Hradec, odbor výstavby a územního plánování, nepostupoval v souladu se všemi požadavky platné právní úpravy, neboť:

- nereagoval na žádosti ze dne 30. 10. 2013, ze dne 6. 2. 2014 a ze dne 5. 3. 2014, kterými se stěžovatelka domáhala poskytnutí podkladů ze spisové dokumentace a informací ohledně řízení o odstranění stavby,
- v řízení o odstranění stavby oplocení dosud nevydal rozhodnutí, které by obstálo v odvolacím přezkumu, a bylo tak způsobilé nabýt právní moci, což souvisí se současnou nepřiměřenou délkou řízení,
- nezajistil v plném rozsahu splnění povinnosti, která byla pravomocným rozhodnutím uložena vlastníkovi nepovolené stavby „Jindřiš – výstavba TS“.

Stavebnímu úřadu nadto dávám svojí zprávou podnět k posouzení, zda není důvod zrušit kolaudační souhlas ze dne 27. 3. 2014, č. j. VÚP/15540/14/Šp, pro rozpor s právními předpisy.

Vůči stavebnímu úřadu si konečně dovoluji vznést požadavek, aby se průběžně (v rámci své dozorové činnosti) zabýval provedením oplocení u rodinných

domů v lokalitě Na Palici, a to z toho pohledu, zda nejde o stavby provedené bez příslušných rozhodnutí či opatření nebo provedené v rozporu s nimi.

Zvýšenou pozornost je třeba věnovat otázce nepřiměřené délky řízení o odstranění stavby oplocení na pozemku p. č. X/Z v k. ú. W. Dovoluji si tedy požádat ředitele Krajského úřadu Jihočeského kraje a starostu Městského úřadu Jindřichův Hradec, aby se v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení mé zprávy o šetření vyjádřili k otázce opatření, která by měla zajistit nápravu tohoto nesprávného úředního postupu. Starostu Městského úřadu Jindřichův Hradec nadto žádám, aby se vyjádřil i k ostatním zjištěným pochybením a informoval mě o přijatých opatřeních k nápravě.

Pochybení, kterého se dopustilo Ministerstvo pro místní rozvoj v důsledku opožděného posouzení žádosti o náhradu nemajetkové újmy, již bylo napraveno poté, co bylo stěžovatelce dne 11. 11. 2014 doručeno vyrozumění ministerstva.

Zpráva o šetření, kterou zasílám ministryni pro místní rozvoj, řediteli Krajského úřadu Jihočeského kraje, starostovi Městského úřadu Jindřichův Hradec a zástupci stěžovatelky, shrnuje mé dosavadní poznatky, které mohou být podkladem pro závěrečné stanovisko.

JUDr. Stanislav K ř e č e k v. r.
zástupce veřejné ochránkyně práv
(zpráva je opatřena elektronickým podpisem)